

Speerpunten

De speerpunten van D66 voor de komende vier jaar zijn:

1. Meer invloed voor burgers door deelraden waar mogelijk en referenda waar gewenst.
2. Een doordacht en evenwichtig financieel beleid.
3. Meer aandacht voor het milieu (groen, energie en afval).
4. Wegnemen van gevoelens van onveiligheid.
5. Structureel meer geld voor cultuur.
6. Visie op de ruimtelijke inrichting van de stad door een adempauze.
7. Het gemeentebestuur is er voor de burger

De 100 punten

1. D66 is blij met zijn overwinning. De referendumwet is er gekomen en burgers kunnen nu eindelijk op eigen initiatief een referendum organiseren. D66 heeft een initiatiefvoorstel ingediend om de mogelijke onderwerpen voor een referendum zo groot mogelijk te maken. Daarnaast wil D66 de burger de mogelijkheid geven zelf onderwerpen of voorstellen op de agenda van de raad te plaatsen waarover de raad moet beraadslagen (burgerinitiatief).
2. De introductie van het dualisme in de gemeentelijke democratie is een grote vooruitgang. Het feit dat raadsleden geen wethouder meer zijn, scheidt het bestuur en de controle daarop. Fracties en collegeleden kunnen zich niet langer achter elkaar verschuilen. In dit kader acht D66 de snelle instelling van een onafhankelijke lokale rekenkamer noodzakelijk voor meer controle op het beleid van de gemeente.
3. D66 wil aan de dienstverlening door de gemeente, bij bijvoorbeeld bij de uitgifte van rijbewijzen of vergunningen duidelijke en openbare normen verbinden, vastgelegd in een burgerhandvest. Als de norm niet wordt gehaald, dient de burger een vergoeding te krijgen, die uit het lopende budget van de diensten moet worden betaald. De burgemeester moet in een jaarlijks uit te brengen burgerjaarverslag aangeven in welke mate de normen zijn gehaald.
4. D66 heeft de hoop op verdergaande samenwerking in de regio niet opgegeven. De recente herindeling biedt geen oplossing voor de lange termijn. Uiteindelijk zal in en rond Den Haag een agglomeratiegemeente tot stand gebracht moeten worden, waarbij sprake is van binnengemeentelijke decentralisatie.
5. Ter wille van het tot stand brengen van een nieuw, hecht samenwerkingsverband tussen gemeentes in de regio overweegt D66 een aantal van de nu bestaande stadsdelen een eigen democratisch verkozen bestuur te geven. Voorwaarde is dat het stadsdeel voldoende schaal heeft en qua bevolkingssamenstelling evenwichtig is en dat sprake is van een door de bevolking breed gevoelde eigen identiteit van het stadsdeel. Voorlopig lijken alleen de stadsdelen Scheveningen en Loosduinen aan die voorwaarden te voldoen.
6. Vooruitlopend op deze ontwikkeling wil D66 de positie van de stadsdelen nadrukkelijk versterken. Bij ontbreken van een rechtstreeks verkozen stadsdeelraad wil D66 de voorbereiding van een groot deel van de besluiten binnen een stadsdeel in handen leggen van een stadsdeelwethouder en een vaste stadsdeelcommissie uit de Gemeenteraad, die de bevolking daarbij zoveel mogelijk betrekken. De stadsdeelcommissies zijn in ieder geval bevoegd op de terreinen van leefbaarheid (inclusief stedelijk beheer en inrichting van de

openbare ruimte) en welzijn. Het project "Stad Voor De Mens", waarbij in overleg met buurtbewoners wordt bepaald hoe een deel van het beheersbudget wordt besteed, moet zijn plaats vinden binnen dit kader.

7. De gemeente moet de begroting en de rekening zo vormgeven dat een geïnteresseerde burger ze kan begrijpen. Van beide stukken moeten inzichtelijke samenvattingen worden gepubliceerd. Elke (deel)begroting en -jaarrekening van de gemeente dient uitgesplitst te worden naar voor stadsdelen relevante informatie.

Lastendruk en financiën

8. D66 geeft in de komende raadsperiode de hoogste prioriteit aan het investeren in mensen en een lagere prioriteit aan het investeren in stedelijke vernieuwing (gebouwen en infrastructurele werken). Dit betekent dat D66 duidelijk kiest voor meer aandacht voor leefbaarheid en duurzaamheid, onderwijs, cultuur, welzijn, sport en gezondheid.
9. De hoogte van de Onroerend Zaak Belasting moet gelijk blijven aan het gemiddelde van de vier grote steden, waarbij wordt uitgegaan van een jaarlijkse verhoging conform de ontwikkeling van de consumentenprijsindex. De afvalstoffenheffing blijft kostendekkend.
10. D66 wil eventuele meevallers in de jaarrekeningen toevoegen aan het weerstandsvermogen. Incidentele baten, zoals die de komende collegeperiode kunnen voortkomen uit de verkoop van aandelen, worden, gezien de geringe omvang van de reserves, volledig toegevoegd aan het weerstandsvermogen. De extra renteopbrengsten die hiervan het gevolg zijn, moeten worden aangewend voor het financieren van de kapitaallasten, die uit (duurzame) investeringen in de hierboven genoemde aandachtsgebieden voortvloeien.

Leefbaar, groen en milieubewust

11. Straten, pleinen en parken moeten schoon en veilig zijn. D66 wil het aantal vegers in de wijken met een kwart verhogen. In de binnenstad en Scheveningen hoort ook in het weekend te worden schoongemaakt. Daartegenover staat dat mensen die moedwillig vervuiling veroorzaken, harder worden aangepakt. Het toezicht door gemeente en politie moet verscherpt worden. De gemeente neemt daarvoor extra mensen in dienst.
12. Ondergrondse containers voor huishoudelijk afval worden in alle herstructureringsgebieden en in de VINEX-locaties geplaatst. De rest van de stad volgt waar technisch mogelijk.
13. Om het wildplassen tegen te gaan, worden bij Biesiekettes openbare toiletten (voor mannen en vrouwen) geplaatst. Daarmee is toezicht voor een groot deel van de dag gewaarborgd.
14. Fietstrommels blijken in Laak een succes. D66 wil het project nu naar alle stadsdelen uitbreiden.
15. Bomen langs de straat zijn de belangrijkste en geliefdste groenvoorziening. Ze verrijken het stadsbeeld. Hier en daar ontbreken ze of tonen ze helaas een armzalig beeld. D66 wil waar nodig extra geld uittrekken voor nieuwe aanplant, vervanging en restauratie.

16. D66 vindt dat de stedelijke nota ecologische verbindingzones concreet moet worden opgepakt. In de komende raadsperiode dient een ecoduct over de Utrechtse Baan te worden aangelegd. Zodoende worden het Haagse Bos en het Malieveld weer met elkaar verenigd wat ten goede komt aan het recreatieve gebruik. In het Scheveningse groen moet naar mogelijkheden worden gezocht duin en bossen met elkaar te verbinden. Bij wegreconstructies en stedelijke vernieuwingsplannen moet aan dit aspect prioriteit worden gegeven.
17. D66 vindt een gezond stedelijk leefmilieu van het grootste belang. Geluidsoverlast en luchtvervuiling ten gevolge van het steeds drukker wordende verkeer moeten daadwerkelijk worden gemeten en worden afgezet tegen de wettelijke normen. Betrouwbare gegevens zijn hiervoor onmisbaar. Het is niet voldoende de hinder te berekenen op basis van gemiddelden. De binnenstad verdient een eigen vergunningenregime om te voorkomen dat terechte zorg voor het woongenot voor de bewoners het algemeen belang van een levendig centrum, een plek voor winkels cultuur, horeca en (avond- en nacht)recreatie, niet overvleugelt.
18. Onderzocht wordt of langs de snelwegen A4, A13 en A12 (in overeenstemming met provinciale plannen) en op de bedrijventerreinen windenergiecentrales kunnen worden geplaatst. De actie zonnestroom wil D66 in overleg met het Rijk intensiveren.
19. D66 wil in de nieuwbouwprojecten in de Westlandse zoom, Duindorp, Transvaal, Spoorwijk en Escamp standaard duurzaam bouwen. Om het gebruik van duurzame energie te stimuleren, zoekt de gemeente Den Haag samenwerking met het kabinet en anderen om in de komende raadsperiode op alle gemeentelijke gebouwen zonnepanelen te krijgen.
20. In rap tempo verliest de huismus terrein in de straten en buurten van onze stad. Door de nieuwe en meer efficiënte vormen van bouwen kan het beestje nauwelijks meer geschikte plaatsen vinden om in te nestelen. D66 ziet dat als verarming van het stedelijk leefmilieu. Daarom wil D66 dat 3000 jonge Hagenaars een 'mussendakpan' ontvangen om deze op de daken van huizen en scholen te plaatsen.

Veilig en vrij

21. D66 neemt het gevoel van onveiligheid van veel burgers serieus.
22. Een onprettige of onveilige leefomgeving wijst niet zonder meer op onverschillige bewoners. Wel is het nodig verantwoordelijkheden terug te geven aan ouders en bewoners. Dat is een langdurig en delicaat proces. De gemeente heeft daarin een stimulerende en coördinerende functie. Buurtregisseurs en wijkagenten zijn hierbij onmisbaar. Succesvolle projecten als de buurtwacht in de Schilderswijk laten zien dat het kan.
23. Toezicht op straat en in het groen is werk voor politie en gemeentelijke professionals en moet normaal worden ingepast in de personeelsformatie. Het gemeentelijk apparaat wordt daartoe uitgebreid. Meer blauw op straat is voorts mogelijk door goede toepassing van nieuwe media (aangiftes via internet). De administratieve belasting van het apparaat wordt daardoor geringer. D66 heeft ingestemd met cameratoezicht op een zeer beperkt aantal locaties in de stad.

24. D66 wil een betere verlichting voor de looproutes tussen de verschillende pleinen in de stad en naar de parkeergarages.
25. D66 wil meer geld om het teruggeven van verantwoordelijkheid aan ouders en bewoners te faciliteren (bv projecten van betrokken ouders of wijkpreventie), de buurtconciërge, het opbouwwerk en milieu-communicatie en educatie. De budgetten voor buurtfeesten en -festivals worden verhoogd.
26. De samenwerking tussen de politie en welzijnsinstellingen, instellingen voor opvang en de reclassering en psychiatrische instellingen kan ook binnen de bestaande budgetten veel beter dan nu het geval is. De gemeente moet daarvoor zorg dragen. Mensen mogen niet tussen wal en schip raken.
27. D66 is voor legalisering van soft drugs. Wel steunt D66 maatregelen om overlast tegen te gaan. In dit kader verzet D66 zich tegen het gemeentelijk beleid dat er op gericht lijkt te zijn de bona fide coffeeshops het bestaan onmogelijk te maken.
28. In Den Haag dienen ook gebruikersruimtes te worden gerealiseerd. In het geval verslaafden structureel overlast veroorzaken, moet van D66 de zogenaamde Strafrechtelijke Opvang Verslaafden worden toegepast.
29. D66 realiseert zich dat vooral jongeren die voor hun sociale leven voor een groot deel van stedelijke voorzieningen afhankelijk zijn, zich onveilig voelen. Politie en gemeente moeten samen met hen en de meest betrokken ondernemers middelen zoeken om deze situatie te verbeteren.
30. Alle gemeentelijke panden, alsmede alle gebouwen die voor het publiek toegankelijk zijn, worden jaarlijks gecontroleerd op de brandveiligheidsvoorschriften. De regels moeten strikt worden nageleefd en op dit terrein kan er geen sprake zijn van (tijdelijk) gedogen.
31. Voor mensen met een handicap is niet alleen de veiligheid, maar ook de toegankelijkheid van publieke ruimtes een probleem. D66 wil zich tot het uiterste inspannen om de toegankelijkheid voor iedereen te verwezenlijken.

Onderwijs, Welzijn, sociaal beleid en jongeren

32. Het Haagse onderwijs hoort intercultureel te zijn. Het gaat daarbij niet alleen om het bijbrengen van respect en begrip voor ieders etniciteit, gewoontes en religieuze achtergrond. Het gaat ook om wederzijds respect en begrip voor andere niet aan etniciteit of religie gebonden levenswijzen binnen de moderne Nederlandse samenleving.
33. D66 is bezorgd over de toenemende onverdraagzaamheid in de samenleving. De opstelling van het onderwijsgevend personeel is de bepalende factor voor het klimaat op school. De gemeente moet de ontwikkelingen nauwkeurig volgen en bespreekbaar maken, bijvoorbeeld door het periodiek houden van studiedagen en het aanbieden van individuele ondersteuning aan leerkrachten.
34. D66 is blij met de ruimte die de gemeente gekregen heeft om een eigen, lokaal onderwijsbeleid te voeren. Dat beleid geldt niet alleen voor het openbaar, maar ook voor het bijzonder onderwijs. Probleem is dat de gemeente daarbij in een dubbelrol komt van enerzijds maker van onderwijsbeleid en anderzijds werkgever van het openbaar onderwijs.

Voor de geloofwaardigheid is het nodig dat de gemeente een einde maakt aan die dubbelrol en de scholen voor openbaar basisonderwijs verzelfstandigt.

35. D66 is bezorgd over de werkdruk voor het onderwijspersoneel. Het blijkt heel moeilijk vacatures vervuld te krijgen en zieken (tijdelijk) vervangen. De gemeente moet in de komende raadsperiode samen met de schoolbesturen komen tot een goed wervingsbeleid en aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden, zodat de positieve aspecten van het werken en wonen in Den Haag verder worden versterkt.
36. Kinderen uit kansarme groepen blijken in hun eerste vier levensjaren achterstanden op te lopen, die ze zonder hulp van buiten bijna niet meer kunnen inhalen. Experimenten met voorschoolse leertrajecten blijken succesvol. D66 wil deze experimenten waar mogelijk omzetten in structureel beleid. D66 wil investeren in meer begeleiding van jongeren op school. D66 wil daardoor het aantal vroegtijdige schoolverlaters terugdringen
37. Schoolzwemmen is effectiever als kinderen twee klassen eerder beginnen: in groep 3 in plaats van groep 5.
38. D66 wil meer geld uittrekken voor preventie, maatschappelijke opvang en zorg ten behoeve van vrouwen. De verantwoordelijkheid voor de jeugdhulpverlening, waaronder de hulp voor zwerfjongeren, moet van het Stadsgewest Haaglanden weer worden teruggehaald naar de gemeente Den Haag.
39. Niet alle ouderen met een laag inkomen doen een beroep op regelingen voor inkomensondersteuning. De gemeente moet daarom de voorlichting aan ouderen intensiveren. Bovendien moet het ouderen gemakkelijker worden gemaakt langer zelfstandig te blijven wonen. De uitvoering van de WVG moet daartoe worden doorgelicht en zo nodig aangepast.
In overleg met het Rijk moet het aantal kinderopvangmogelijkheden worden verhoogd. De verblijven moeten bovendien langer open blijven.
40. Het huisartsen- en tandartsentekort wordt verminderd door de samenwerking, bijvoorbeeld wat betreft de administratie, met ziekenhuizen en verzekeraars te intensiveren. Bovendien wil D66 het aantal (groeps) praktijkruimtes vergroten.
41. Het welzijnswerk moet dicht bij de bevolking staan. Samenvoegen van decentrale welzijnsorganisaties is derhalve ongewenst.
42. Naast de inburgeringtrajecten, die in het kader van rijksbeleid worden aangeboden, wil D66 extra aandacht besteden aan taallessen, educatie voor ouderen en media-educatie; ook voor degenen die al eerder naar Nederland kwamen.
43. D66 is een voorstander van een Haagse universiteit met een internationaal en juridisch karakter en wil dit realiseren door ofwel een eigen universiteit ofwel de uitbouw van de dépendance van de Leidse universiteit.

Structureel meer geld voor cultuur

44. D66 is voorstander van een structurele verhoging van de budgetten voor cultuur. Een groter deel van het geld moet flexibel kunnen worden ingezet om ruimte te bieden aan initiatieven vanuit de kunstenwereld. D66 denkt daarbij met name aan middelen voor het

bevorderen van culturele diversiviteit en voor programmeringsbudgetten t.b.v. nieuwe initiatieven van opkomende kunstenaars.

45. Cultuurbeleid voor een multiculturele gemeenschap, als de Haagse, dient alle bevolkingsgroepen toegang te bieden tot de klassieke en hedendaagse kunstuitingen uit de eigen cultuurkring en dient deze uitingen in een creatieve aanpak met elkaar te confronteren.
46. Het tot stand brengen van nieuw aanbod van niet-westerse kunst mag niet ten koste gaan van het bestaande aanbod aan toneel, dans en muziek. Westerse en niet-westerse kunstbeoefening hebben elk hun eigen betekenis. In dat kader moet ook toneelgroep De Appel behouden blijven.
47. D66 wil een structurele oplossing bieden voor het onderhoud van theaters, musea ed. Daarvoor kan het wenselijk zijn deze gebouwen over te nemen.
48. De openbare bibliotheek is veel meer dan een uitleenpunt van boeken en andere traditionele media. Zij biedt toegang tot alle informatiedragers en vormt een neutrale ontmoetingsplek. De plek waar gemeentelijke en ander overheidsinformatie wordt aangeboden en de plek waar men tegelijkertijd ook over de bronnen beschikt om de waarde van die informatie zelf beter te kunnen beoordelen. De relatie tussen de openbare bibliotheek en het sociaal cultureel werk en de andere voorzieningen in de wijk moet worden versterkt. Bibliotheken moeten zich inzetten als centra van leven lang leren en geheugen van de wijkgemeenschap. D66 wil het aantal vestigingen van de openbare bibliotheek vergroten en moderniseren. In alle openbare bibliotheken worden telematicacentra ingericht

Sport

49. Elke Hagenaar hoort in eigen wijk gelegenheid te vinden voor (buiten)sport al dan niet in clubverband. Waar nodig zullen de voorzieningen daarvoor moeten worden gecreëerd.
50. Top- en breedtesport versterken elkaar. Verenigingen die in de hoogste klasse spelen behoeven extra ondersteuning. Financiële ondersteuning dient te worden aangepast aan verwachte en geleverde prestaties. Daarnaast moeten de contacten tussen sportverenigingen en scholen worden geïntensiveerd.
51. D66 steunt de ontwikkeling van een nieuw ADO Den Haag stadion bij het Prins Clausplein. Het stadion moet voor meer doelen, bijvoorbeeld grote popconcerten, worden gebruikt. D66 wil deze steun vooral geven in de vorm van het, waar nodig, bemiddelen en het met voortvarendheid meewerken aan het vergunningentraject.
52. Vertrek van ADO Den Haag uit het Zuiderpark schept ruimte voor het bouwen van een topsporthal, die zo mogelijk in publiek-private samenwerking gerealiseerd moet worden. Het sportkwadrant in het park wordt daardoor versterkt en de Haagse topsport krijgt weer een eigen huis.

Radio, TV en nieuwe media

53. D66 wil de toetredingseisen voor nieuwe migrantenomroepen op de toegangsradio verlagen. Beginnende omroepen krijgen twee jaar de kans de doelgroep in "voldoende

mate" te bereiken. Bovendien moeten gemeentelijke voorlichtingsbudgetten worden aangewend voor spotjes die via deze omroepen worden uitgezonden. In deze voorlichtingsspot moet worden benadrukt hoe belangrijk het is kennis van de Nederlandse taal te hebben om een bestaan in Nederland te kunnen opbouwen.

54. Gezien de kosten mogen de regels voor migranten-tv worden aangescherpt. Van een aspirant kan worden gevraagd dat hij in staat is aan te tonen dat hij zelfstandig een kwalitatief goed, professioneel product kan afleveren of dat hij in een zodanig nauw samenwerkingsverband werkt met een bestaande, professionele omroeporganisatie dat hij daaraan een garantie voor kwaliteit en professionaliteit kan ontleen.
55. De gemeente Den Haag mag zich bij de verdere ontwikkeling van e-government niet allen verlaten op één enkele leverancier van software, zoals bijvoorbeeld Microsoft, en zal gebruik moeten maken van meerdere leveranciers.

Economische ontwikkeling

56. Den Haag is de juridische hoofdstad van de wereld. Den Haag kent veel internationale organisaties. Deze zorgen voor een positieve (internationale) uitstraling en een constante economische impuls voor de stad en haar inwoners. D66 wil zich inzetten voor behoud en verbetering van het gunstige vestigingsklimaat voor internationale organisaties en haar werknemers.
57. D66 wil de aan Den Haag toekomende helft van de vrije reserves binnen de bedrijvenschappen Forepark en Plaspoelpolder, reserveren voor de ontwikkeling van de bedrijventerreinen Harnaschpolder en de Binckhorst.
58. De Binckhorst is heel geschikt voor vestiging van bedrijven die zich toeleggen op het ontwikkelen en toepassen van nieuwe milieu-technologie. D66 wil deze vorm van bedrijvigheid stimuleren door bruikbare nieuwe technologie binnen de gemeente toe te passen. Het nieuwe bedrijventerrein Harnaschpolder hoort ook ruimte te bieden aan hoogwaardige bedrijven.
59. D66 wil de gemeentelijke bedrijvenbalie ombouwen tot aanspreekpunten op elk stadsdeelkantoor. Drempels voor allochtone ondernemers moeten worden weggenomen.
60. De door D66 geïnitieerde Duurzame Ontwikkeling Maatschappij Den Haag stimuleert het midden- en kleinbedrijf tot een ecologischer en socialer bedrijfsvoering. De gemeente behoort deze ontwikkelingsmaatschappij ook gedurende de volgende collegeperiode met kracht te ondersteunen.
61. Het aantal winkelgebieden en -gebiedjes in de wijken zal in de komende jaren helaas verder teruglopen. D66 wil zich inzetten om de meest beeldbepalende winkelstraten deze langzame teloorgang te besparen. Extra aandacht voor de buitenruimte, instellen van straatmanagement en waar mogelijk gericht beleid op het type winkels zijn daarbij mogelijke instrumenten.
62. De Keizerstraat is een typisch Scheveningse winkelstraat en waard als zodanig behouden te blijven.

63. D66 wil de huidige zondagsopenstelling van winkels continueren en waar mogelijk uitbreiden.
64. De Norfolkline veroorzaakt veel overlast voor de stad die in geen verhouding staat tot de economische voordelen. D66 wil de huidige concessie niet verlengen. Na 2009 moet het afgelopen zijn. D66 wil onderzoeken of daarna in de derde haven ruimte is voor een cruiseterminal.
65. Woningen die rond de Scheveningse Haven worden gebouwd, moeten passen in de sfeer van een werkende haven.
66. Den Haag is een stad vol variatie. Niet alleen voor ouderen, die veel te besteden hebben. Den Haag heeft veel leuke dingen voor jonge mensen. Ook rugzaktoerisme kan worden gestimuleerd. De verborgen schoonheid van Den Haag moet worden duidelijk gemaakt aan beproefde reisgidsen zoals de Lonely Planet.
67. D66 wil zo snel mogelijk een grote discotheek in de binnenstad. De Kettingstraat moet worden toegevoegd aan het nacht-uitgaansgebied van Den Haag (Het Buitenhof).
68. Na Tedje van Es moet Den Haag opnieuw op de TV. D66 ziet in Den Haag een aantrekkelijk decor voor een nieuwe, enerverende juridische of politieke serie.
69. De toegangen tot Den Haag (Rijswijkseweg, Landscheidingsweg, Lozerlaan) moeten zodanig aangepast worden dat ze meer allure uitstralen.

Goed gemeentelijk werkgeverschap

70. De braindrain bij de gemeente Den Haag neemt grote vormen aan. Een hogere beloning kan en moet in een aantal gevallen de oplossing bieden. Goed personeelsbeleid is echter meer dan geld alleen. De opleidingsbudgetten dienen structureel tot 3 procent van de bruto loonsom te worden verhoogd.
71. D66 wil goed gemeentelijk werkgeverschap stimuleren. Waar noodzakelijk moet de vaardigheden van het management worden verhoogd als het gaat om moderne instrumenten van personeelsbeleid. Door regelmatige confrontatie met ontwikkelingen elders kan het bewustzijn groeien dat veranderingen noodzakelijk zijn om goede nieuwe mensen te trekken en vast te houden.
72. Goed personeelsbeleid moet periodiek worden getoetst en de dienst(en), die uitblinken, moeten bij het toestaan van personeelskosten per formatieplaats daarvoor structureel worden beloond.

Een denkpauze voor de stad

73. D66 wil geen verdere verdichting van de stad. Zo er iets gebeuren moet, is dat er ruimte gemaakt wordt voor sport en kinderspel. D66 wil meer bewaakte speelplekken voor kinderen.
74. De burger heeft genoeg van al het bouwen en breken in de stad. D66 wil minimaal één jaar wachten met nieuwe grootschalige ingrepen. Waar al vergunning is verleend of de bouw al is begonnen, kan de gemeente helaas niet ingrijpen zonder grote schadeclaims

over zich af te roepen. D66 wil dat jaar van bezinning gebruiken voor een maatschappelijk debat over de inrichting van het grotere Den Haag. In de ogen van D66 mogen de voorgestelde plannen rond Hooghage niet doorgaan. Het Spuimarkt-plan moet veel bescheidener worden opgezet en aansluiten bij de bestaande omgeving. In dat plan kan ruimte geboden worden aan een wekelijks openluchtmarkt.

75. D66 wil de herontwikkeling van de Binckhorst en het Prins Clausplein doorzetten. Voor beide projecten vormt een goede weg- en openbaar vervoerontsluiting als harde randvoorwaarde
76. D66 wil gemeentelijke diensten in financieel opzicht minder afhankelijk maken van de bouwprojecten die zij ontwikkelen.
77. D66 wil de Zwarte Madonna renoveren.
78. Bij koopwoningen moeten waar mogelijk vormen van cascobouw worden geïntroduceerd, zodat de koper zelf kan beslissen over de indeling en afbouw van zijn toekomstige huis.
79. Een kwalitatief goede particuliere huurvoorraad is van groot belang voor het stedelijk vestigingsklimaat. Zowel voor starters als voor ouderen. D66 wil dat deze woningvoorraad goed wordt onderhouden. Ook deze wijken verdienen het behandeld te worden als "intensief beheer wijken", waar de gemeente goed gedrag financieel ondersteunt en het aanschrijven niet schuwt.
80. In de binnenstad en Scheveningen wil D66 meer ruimte voor dure stadappartementen.
81. Wonen boven winkels wil D66 vooral voor jongerenhuisvesting bevorderen, zoals in de Kettingstraat. Ook overigens moet het aanbod van betaalbare jongerenhuisvesting omhoog.
82. D66 is bezorgd dat de beschikbare middelen voor de stedelijke vernieuwing ook in de komende raadsperiode aanmerkelijk tekort zullen schieten. Er is daarom een nadere herprioritering nodig, waar ook de inbreng van bewonersorganisaties van belang is.
83. D66 houdt de Haagse grachten in ere. De waterverbinding tussen CS en Madurodam moet bevaarbaar worden gemaakt. De gracht onder de Noordwal wordt open gegraven. D66 wil extra aandacht geven aan industriële monumenten in de stad.
84. Door de wijziging van de Woningwet is geen welstandtoets meer mogelijk, tenzij een gemeentelijke welstandsnota wordt opgesteld. D66 wil dat een welstandsnota wordt vastgesteld om de unieke stadsgezichten van Den Haag daadwerkelijk te kunnen beschermen, waarbij in de nota zo concreet mogelijke criteria moeten worden aangegeven.
85. De dreigende verhoging van de waterspiegel mag naar het oordeel van D66 niet leiden tot de aanleg van een kustlocatie. Een mogelijk door menselijk toedoen versterkt en verbreed duingebied moet de barrière blijven tussen land en zee.

Openbaar vervoer, parkeren en verkeersveiligheid

86. D66 wil dat de gemeente Den Haag het laatste woord krijgt over de dienstregeling van de HTM, zolang het om geheel binnen de gemeentegrens verreden routes gaat. D66 is tegen

het verkorten van routes en het verlengen van wachttijden in de avonduren.

87. De Scheveningse Haven moet een betere OV-verbinding krijgen, bij voorkeur een tramverbinding, met de binnenstad.
88. D66 wil in ieder geval een OV-transferium bij het Leyenburgziekenhuis om de druk van het streekvervoer op het centrum van de stad te verminderen. De mogelijkheden voor transferia op andere punten in de stad moeten worden onderzocht.
89. D66 wil dat alles in het werk wordt gesteld om in de nieuwe raadsperiode de bestuurlijke overeenkomst met het Rijk over de aanleg van Randstadrail uit te breiden, zodat belangrijke tramverbindingen, zoals die naar Scheveningen, over het gehele traject op het gewenste niveau worden gebracht.
90. D66 wil parkeren voor belanghebbenden invoeren, als de parkeerdruk binnen een logisch afgebakend gebied hoger is dan 90%. Tevens worden de parkeerregelingen waar mogelijk geharmoniseerd. In de komende raadsperiode worden proeven gehouden met het betalen per mobiele telefoon en andere nieuwe betaaltechnieken.
91. D66 wil in woonwijken meer ondergrondse parkeervoorzieningen realiseren. Het parkeerbeleid bovengronds kan dan worden aangescherpt zodat meer speelruimte voor kinderen en ruimte voor groen ontstaat. Betaald parkeren in de binnenstad wordt verlengd tot 24.00 uur.
92. Er komt geen parkeergarage onder de Hofvijver. Op het Lange Voorhout mag niet worden geparkeerd.
93. Het aantal bewaakte fietsenstallingen wordt fors uitgebreid. Voor meer fietsenstallingen wordt de openstelling verlengd tot 24.00 uur op weekdays en tot 2.00 uur in het weekend. Tevens wil D66 investeren in doorgaande fietsroutes, door fietsroutes met korte doorsteken met elkaar te verbinden. De kwaliteit van het wegdek van de fietspaden moet drastisch verbeteren.
94. D66 is voorstander van het aanleggen van een nieuwe fietsroute over de gehele Scheveningse boulevard, waar ook rollerskaters gebruik van kunnen maken. Zo'n pad zou ook moeten worden aangelegd door de mooie Haagse parken Westbroekpark, Eendjesvijver en Scheveningse Bos alsmede over het Malieveld en door het Haagse Bos.
95. De Noordwestelijke hoofdroute heeft meer prioriteit dan het Trekvliettrace. Bij de aanleg van die hoofdroute moet de leefbaarheid van de omgeving centraal staan.
96. Enige tijd geleden zijn diverse 'black spots' in het verkeer van Den Haag benoemd. Op deze plaatsen vinden veel ongelukken plaats. Op korte termijn worden er op deze plaatsen maatregelen genomen om te voorkomen dat er nog meer slachtoffers vallen.

De nieuwe stadsdelen Ypenburg en Leidschenveen

97. D66 vindt de afstand tussen de wijken Ypenburg en Leidschenveen te groot om ze beide vanuit één stadsdeelkantoor te bedienen. En moeten daarom twee stadsdeelkantoren worden gerealiseerd.

98. D66 wil goede kinderopvang ook in de nieuwe wijken.

99. Op de daarvoor op Ypenburg voorziene locatie (Westvliet) moet daadwerkelijk een sportpark worden aangelegd. D66 is tegen woningbouw op deze plek.

100. FINANCIËLE VERANTWOORDING VERKIEZINGSPROGRAMMA D66 DEN HAAG

In deze financiële verantwoording wordt zo goed mogelijk aangegeven welke structurele en incidentele uitgaven voortvloeien uit het verkiezingsprogramma van D66 Den Haag en op welke wijze deze uitgaven worden gefinancierd.

Financiële ruimte

De financiële ruimte voor de komende raadsperiode wordt bepaald door de stijging van de uitkering uit het gemeentefonds als gevolg van de economische groei (zeer voorzichtig te ramen op 1% per jaar), de indexering van de onroerend zaak belasting en door rentevoordelen die ontstaan door de wijze waarop D66 de reservepositie van de gemeente Den Haag wil verbeteren (o.a. via de vrije reserves van bedrijven die Den Haag toekomen). Daarnaast wil D66 een deel van het budget bespaarde rente gebruiken voor eenmalige investeringsuitgaven.

Invulling financiële ruimte

In het jaar 2003 is deze ruimte beperkt. Een aantal wensen uit het verkiezingsprogramma kan daarom pas in de tweede helft van de raadsperiode worden gerealiseerd, waaronder het ecoduct over de Utrechtse baan, de topsporthal in het Zuiderpark, ondergrondse parkeervoorzieningen in verschillende wijken en de uitbreiding van het aantal bibliotheken.

In totaal stelt D66 voor om in de komende raadsperiode een bedrag van 141 miljoen euro extra te investeren. Deze investeringen komen dus boven op de investeringen die al in de meerjarenramingen van de gemeente zijn opgenomen.

Daarnaast wil D66 voor nieuw beleid 60 miljoen euro uittrekken.

De investeringen leiden tot jaarlijkse lasten van ongeveer 6,5 miljoen euro per jaar en de uitgaven voor nieuw beleid bedragen dus 15 miljoen euro per jaar. De uitgaven worden daarom structureel verhoogd met 21,5 miljoen euro per jaar. Dit is ongeveer 1% van de totale begroting van de gemeente. D66 wil dus per se niet verder springen dan de financiële polsstok lang is.

Samenvatting

Kapitaallasten investeringen in mln. euro

2003	2004	2005	2006
2,4	4,4	7,7	10,6

Het gaat om de volgende investeringen:

Uitbreiding aantal fietstrommels en -stallingen, ecoduct Utrechtse baan, urinoirs bij fietsenstallingen, verbetering toegankelijkheid gebouwen voor gehandicapten, acht extra filialen van de openbare bibliotheek, alsmede acht extra telematicacentra, sportgelegenheden

in de wijk, een topsporthal, een extra stadsdeelkantoor in Leidschenveen, meer 30 km per uur gebieden, meer doorgaande fietspaden en ondergrondse parkeervoorzieningen.

De investeringen die eenmalig worden gedekt uit het budget bespaarde rente zijn:
Aankleding nieuwe bibliotheken, weghalen overkluizing van de Noordwal en het bevaarbaar maken van de route CS-Madurodam.

Overige uitgaven in mln. euro

2003	2004	2005	2006
6,9	13,0	17,7	22,9

De overige uitgaven hebben o.m. betrekking op:

Het instellen van een onafhankelijke rekenkamer in Den Haag, een structurele verhoging van de stadsdeelbudgetten, een stijging van het aantal vegers en toezichthouders in de openbare ruimte met 25%, extra aanplant bomen, extra middelen voor maatschappelijke opvang, het faciliteren van praktijkruimten artsen, een extra stijging van het budget voor cultuur met 5% per jaar, een uitbreiding van de bedrijvenbalie, een extra budget voor de SPDH, een stijging van de opleidingsbudgetten voor gemeente ambtenaren tot 3% van de bruto loonsom, beheerskosten van bewaakte speelgelegenheden, extra budget voor onderhoud van cultuurgebouwen.